

Schets 4 – *Let op je woorden!*

A. Doel

Betekenis benoemen: In deze Bijbelstudie gaat het over het gebruik en misbruik van onze tong en over de uitwerking die onze taal heeft in het leven van onszelf en het leven van anderen.

Actualiteit: Je tong gebruik je de hele dag. Jongeren spreken zelf en worden geconfronteerd met gesproken en geschreven taal om hen heen. In deze taal heeft de duivel heel veel macht. Als je ziet wat op Hyves gekrabbeld wordt of wat jongeren op een schoolplein tegen elkaar zeggen, blijkt dit onderwerp erg actueel. Bedoeling is dat ze gaan nadenken over de gevolgen die het spreken heeft.

Christus centraal stellen – de persoonlijke spits: Nooit zullen we onze eigen tong kunnen bedwingen. Dit kan alleen door het genadewerk van Christus. Hij is de Enige Die nooit iets verkeerd heeft gezegd, in Zijn mond is geen bedrog gevonden (1 Petr. 2:22). Daarom is er voor jongeren, die dagelijks struikelen in hun woorden, vergeving mogelijk. De Heilige Geest verandert naar het beeld van Christus, Die in Zijn spreken nooit struikelde.

B. Achtergrondinformatie

- Deze Bijbelstudie gaat over de tong. Dit onderwerp heeft Jakobus al eerder genoemd. In hoofdstuk 1 vers 19 zegt Jakobus dat de mensen traag om te spreken moeten zijn. In vers 26 zegt hij dat je je tong in toom moet houden.
In hoofdstuk 2:12 zegt hij dat je spraak zo moet zijn dat het past bij het geloof in de Heere Jezus.
In hoofdstuk 3 gaat hij verder in op het gebruik van de tong. Het christelijke leven is totaal van karakter, allesomvattend. Er is niets in ons leven aan te wijzen of Gods Woord zegt er iets over. Het is een heel gevoelig onderwerp, maar Jakobus laat het niet onbesproken.
- Jak. 3:6: De tong is de as, waar het rad van onze levensontwikkeling omheen draait. Als de tong wordt ontstoken in de hel, zal niets door dit vuur onaangetast blijven. Dit ruïneert mensenlevens. De duivel is meer bezig met het brandend houden van het tongvuur dan we denken. Als Christus in ons leven komt, gaat ons leven om een andere as draaien. Dan wordt het ons gebed: Laat U mijn tong en mond toch welbehaaglijk wezen.
- Goed spreken is het zeggen van het juiste woord op het juiste moment. Het is ook de beheersing over je behoefte om iets te zeggen wat je eigenlijk niet moet zeggen.
- De bron van je leven komt in je spreken openbaar. Je spreken laat zien waar je op aan bent gesloten.
Bron satan: jaloers, egoïstisch, aardse zorgen en verlangens, ongeestelijke gedachten en ideeën, wanorde, kwaad – wereldse wijsheid: onvrede, afgunst, ruzie, geen gebed, kwaad

op straat brengen, eigen wil doordrijven, zelfzuchtig, liefdeloos, eerzuchtig, hard, koud en liefdeloos. In deze aardse wijsheid wordt het werk van Gods Geest gemist.

Bron Christus: genade, liefde voor anderen, vrede, hoffelijkheid, toegewijd aan anderen, ernst, doortastendheid, rustige vriendelijkheid, goedheid – hemelse wijsheid: naar Christus als opperste Wijsheid luisteren, zien van het doel van ons leven, hoe we ons leven hebben in te richten, leren om verstandig te handelen en juiste beslissingen te nemen, weten wanneer we moeten zwijgen en spreken, wat we moeten doen en laten. Onze levenswandel laat zien of we werkelijk wijs zijn: het juiste inzicht dat ons leert wat er in elk voorkomend geval gedaan moet worden. De vreze des Heeren is het beginsel der wijsheid.

Suggesties voor verdieping

- **Bijbel:** Zie de tip voor de inleider (in ledenboekje)
- **Geloofsbelijdenis:** HC zondag 3 (vraag en antwoord 6), HC zondag 40 (vraag en antwoord 105), HC zondag 43 (vraag en antwoord 112)
- **Literatuur:**
Dr. J. Blanchard – De boom en zijn vruchten. *De brief van Jakobus uitgelegd* (deel 2: Jakobus 3-5) – Uitgeverij De Banier, Apeldoorn
Drs. P. Cammeraat – Leren en Leven deel 4 – Uitgeverij Kok, Kampen
Ds. J. Joppe – De brief van Jakobus. *Zijt daders des Woords* (Serie: Aan u geschreven) – Uitgeverij De Banier, Apeldoorn

C. Suggesties voor de avondinvulling / programmaopzet

Tip bij het lezen van de Bijbelgedeelten

Gebruik ter voorbereiding op het lezen van het Bijbelgedeelte eens de Zweedse methode.

Print voor elke jongere het Bijbelgedeelte uit (met voldoende schrijfruimte).

Laat ze voor zichzelf het Bijbelgedeelte doorlezen en in de kantlijn de volgende symbolen toevoegen:

↑	iets over God
↓	iets over de mens
!	iets nieuws
?	iets wat niet begrepen wordt
→	iets om te gehoorzamen

Vervolgens kun je aan de hand van de vraagtekens, de uitroeptekens, enz. het Bijbelgedeelte gaan behandelen!

Startopdracht

Zet de kolommen op het bord/de flipover en laat de leden benoemen wat ze hebben opgeschreven.

Het is ook mogelijk om een aantal vellen papier waar alleen een +/-positief of een -/negatief op staat door te geven. De jongeren schrijven een positief of negatief woord op een vel papier. Omdat de vellen papier door worden gegeven, zullen er een aantal vellen zijn met positieve woorden en een aantal met negatief gesproken woorden.

Alternatieve startopdracht

Het is ook mogelijk om de opdracht 'Wat doe jij?' aan het einde van de schets als startopdracht uit te laten voeren (zie uitleg bij onderdeel D).

Niveau 1	Niveau 2
Bijbel Jak. 3:1-18 <ol style="list-style-type: none">1. Wat kunnen wij wel temmen?2. Wat kunnen wij niet temmen?3. Wat is de tong? (vers 8)4. Wat doen we met onze tong? (vers 9, 10)	Bijbel Jak. 3:1-18 <ol style="list-style-type: none">1. Wat kan iemand die niet in woorden struikelt eveneens? (vers 2)2. Hoe wordt de tong genoemd?3. Hoe laat je zien dat je wijs en verstandig bent? (vers 13)4. Wat is aardse wijsheid? (vers 14-18)5. Wat is hemelse wijsheid? (vers 14-18)
Keuzevragen Vragen: 1, 3, 4 Stellingen: 2, 3 Leesstukjes: Als je mond opengaat! Roddelen	Keuzevragen Vragen: 2, 3, 4 Stellingen: 1, 2 Leesstukjes: Als je mond opengaat! Roddelen De drie zeven
Overige verwerking Opdracht 'Zet woorden in de juiste kolom' Wat doe jij? Puzzel	Overige verwerking Opdracht 'Zet woorden in de juiste kolom' Wat doe jij?

D. Antwoorden en suggesties

Vraag

- God heeft de mens goed en naar Zijn evenbeeld geschapen. Wie naar Adam keek, zag in hem iets van de Heere. Adam diende de Heere zoals de Heere gediend wil worden. Hij diende Hem met zijn hele hart, uit liefde, en loofde en prees God.
 - We hebben een tong gekregen om de Heere te loven en te prijzen. De tong leert ons hoe onze menselijke natuur er ten diepste uitziet. Goed geschapen naar Gods beeld, maar diep gevallen en verdorven.

Als je mond opengaat!

Stel de vraag of de jongeren denken dat het echt zo erg is. We kunnen dit beamen omdat Gods Woord het zegt, maar het gaat om het belijden en beleven. Waar de Heere werkt, laat Hij ook zien dat deze woorden echt waar zijn. Dat we ook wat ons spreken betreft onbekwaam zijn tot enig goed en geneigd tot alle kwaad.

In het vervolg van de schets gaat het onder andere over de vraag wat we daar dan van merken. Je kunt als leidinggevende deze vraag hier al wel vast stellen om de jongeren aan het denken te zetten.

• Tong	gebruikt om bedrog te plegen	voortdurend de leugen spreken
• Keel	geopend graf	er komt alleen vuil en stank uit
• Mond	vol bitterheid en vervloeking	lelijk over God en de naaste spreken
• Lippen	er is slangenvenijs onder	dodelijk vergif van kwaadspreken

→ Tip: Gebruik bij Rom. 3:13 en 14 de Kanttekeningen of een Bijbelverklaring zoals Matthew Henry.

Vraag

- Jakobus bedoelt hier dat we, als we meester over iemand zijn, wel de gebreken van anderen zien en deze benoemen, maar niet die van onszelf. We heersen dan over een ander en berispen/veroordelen anderen lichtvaardig. Zie ook Matth. 7:1.
 - We mogen in ons spreken niet boven iemand gaan staan, maar naast iemand (dan keur je de zonden niet goed, dan waarschuw je, maar heb je ook jezelf leren kennen). Je spreekt dan uit de liefde. Het zit in ons om ons op te stellen alsof wij de wijsheid in pacht hebben. We hebben echter geen reden om ons te verheffen.

Stelling

Het meester zijn zoals in dit vers bedoeld, gaat over het heersen over iemand. Hierin is geen sprake van liefde, maar van hoogmoed. Als je iemand vermaant of terechtwijst doe je dit als het goed is uit liefde. Je hebt dan de ander op het oog. Dit is zelfs een Bijbels gebod (Spr. 24:11)

Vraag

3. a. Voorbeeld 1: paarden krijgen een toom in hun mond en door dat toom leiden we hun hele lichaam. Dat een paard links of rechts gaat, zegt niets over de toom of het bit, maar over de persoon die de teugels in handen heeft.

Voorbeeld 2: Een schip (groot en soms in zware stormen) wordt bestuurd door een klein roer.

→ Dieren en voorwerpen worden met grote kracht aan banden gelegd en moeten gehoorzamen; een klein toom en klein roer hebben grote kracht.

b. Ps. 141:3: 'HEERE! Zet een wacht voor mijn mond, behoed de deur mijner lippen.' Zoals we onszelf nooit voor één zonde kunnen bewaren, zo kunnen we ook onze tong niet zelf bedwingen. We spreken of onder de verderfelijke invloed van de duivel of onder de gezegende invloed van de Heilige Geest. Het is voor ons onmogelijk om onze tong in toom te houden, dit kan alleen door het werk van de Heilige Geest.

Vers 8: temmen: zo bedwingen dat ze geen kwaad meer doet. Jakobus ziet het niet als iets onmogelijks, maar als iets buitengewoon moeilijks wat alleen in Gods kracht (gebed) gedaan kan worden.

Zie ook Ps. 34:14 en 1 Petr. 3:10. Als Christus ons leven heeft, heeft Hij ook onze tong.

Stelling

We mogen ons niet verschuilen achter onze onmacht. Het moet onbestaanbaar voor ons worden dat onze tong onbedwingbaar is en dat we haar niet kunnen temmen. Altijd geldt: let op je woorden! Wat in het rijk van de natuur niet voorkomt (uit een bron komt geen zoet en bitter water voort), komt wel uit onze mond voort (we loven God maar spreken kwaad van onze naaste). We moeten het wel proberen (in afhankelijkheid van de Heere). Je kunt beter een brand bestrijden dan overal vuurtjes gaan stoken.

Vraag

4. a. Struikelen is een metafoer, een vergelijking voor zondigen, niet datgene doen wat we moeten doen. Elke dag zeggen we dingen die we eigenlijk niet hadden moeten zeggen (of zeggen we niet wat we wel hadden moeten zeggen!)

b. Het gebed en het leven naar het Woord is onmisbaar. Alleen de Heere kan ons voor struikelen bewaren. Ps. 17 vers 3 (berijmd): 'Ik zet mijn treden in Uw spoor, opdat mijn voet niet uit zou glijden. Wil mij voor struikelen bevrijden, en ga mij met Uw heillicht voor.'

Opdracht

Beïnvloed door de satan		Beïnvloed door de Heilige Geest	
Roddelen	Stoer spreken	Eerlijk spreken	Gunnend
Leugentje om bestwil	Grof en hard in je woorden	Oordelen	Waarschuwen
Oordelen	Liegen	Hoogachten van iemand anders	
Veroordelen	Jaloezie en egoïsme	Mild in je oordeel naar anderen	
Kwaad spreken	Eigen zin doordrijven	Wijze woorden	
Vloeken	Nijdig	Beleefdheid	
Overdrijven	Ruzie	Vriendelijk	
Kwetsen	Klagen		

Wat doe jij?

Bespreek deze vragen evt. in vier verschillende groepjes. De groepjes maken het concreet door het voorbeeld uit te spelen. Geef de opdracht dat ze de verschillende mogelijkheden laten zien van 'Wat doe jij?'. Zie ook de verwerkingsvorm 'Wat zou jij doen?' op de website. Tijdens de presentatie schrijven de jongeren in hun eigen boekje wat zij zouden doen.

Antwoorden puzzel

etin ijtraigpd doeroelden: niet partijdig oordelende
olv nva degoe hctetnurv: vol van goede vruchten
lov avn mrahbtgihraide: vol van barmhartigheid
shcebidne: bescheiden

vgensieodn: ongeveinsd
gleijgzeegk: gezeggelijk
derevmaza: vreedzaam
vreuzi: zuiver

E. Extra voorbereiding

Als je de Zweedse Bijbelstudiemethode wilt gebruiken (zie onderdeel C), neem dan voldoende kopieën van het te behandelen Bijbelgedeelte mee.